

Звіт
про періодичне відстеження результативності
постанови Кабінету Міністрів України від 19 липня 2017 року № 536
„Про внесення змін до Порядку електронного адміністрування податку на
додану вартість та визнання такою, що втратила чинність, постанови
Кабінету Міністрів України від 25 січня 2012 р. № 73”

1. Вид та назва регуляторного акта, результативність якого відстежується, дата його прийняття та номер

Постанова Кабінету Міністрів України від 19 липня 2017 року № 536 „Про внесення змін до Порядку електронного адміністрування податку на додану вартість та визнання такою, що втратила чинність, постанови Кабінету Міністрів України від 25 січня 2012 р. № 73” (далі – постанова № 536).

2. Назва виконавця заходів відстеження

Департамент податкової політики Міністерства фінансів України.

3. Цілі прийняття акта

Постанову № 536 розроблено відповідно до вимог Податкового кодексу України (далі – Кодекс) з урахуванням змін, внесених законами України від 24 грудня 2015 року № 909-VII „Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2016 році”, від 20 грудня 2016 року № 1791-VIII „Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2017 році” та від 21 грудня 2016 року № 1797-VIII „Про внесення змін до Податкового кодексу України (щодо покращення інвестиційного клімату України)” (далі – Закон № 1797-VIII).

Законом № 1797-VIII удосконалено податкове законодавство, зокрема внесено зміни до Кодексу в частині оподаткування податком на додану вартість, а саме:

урегульовано питання повернення з бюджету зайво зарахованих коштів на електронний рахунок;

надано право платникам податку реєструвати податкові накладні/розрахунки коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних (далі – ЄРПН) на суму показника $\sum_{\text{Перевищ}}$, зменшеного на суму податкових зобов'язань та збільшеного на значення показника $\sum_{\text{ПопРах}}$ (далі – сума показника $\sum_{\text{Перевищ}}$, визначеної згідно з абзацом першим пункту 200^{1.9} статті 200¹ Кодексу);

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат [58E2D9E7F900307B040000065FC2E00F4C69200](#)

Підписувач [Марченко Сергій Михайлович](#)

Дійсний з [29.03.2021 10:34:30](#) по [29.03.2023 10:34:30](#)

Міністерство фінансів України

11310-08-5/15783 від 21.07.2022

передбачено сплату до бюджету податкових зобов'язань за уточнюючими розрахунками до податкових декларацій з податку на додану вартість через електронні рахунки тощо.

Ураховуючи зазначене, внесено зміни до чинного Порядку електронного адміністрування податку на додану вартість, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року № 569 (зі змінами).

4. Строк виконання заходів з відстеження

Заходи з періодичного відстеження проведено з 09 червня 2022 року по 30 червня 2022 року шляхом збору та опрацювання інформації з інформаційних систем Державної податкової служби України.

5. Тип відстеження

Періодичне відстеження.

6. Методи одержання результатів відстеження

Для проведення періодичного відстеження результативності постанови № 536 застосовувався статистичний метод (на основі офіційних даних Державної податкової служби України).

7. Дані, на основі яких відстежувалась результативність, а також способи одержання даних

Збір статистичних даних проводився Державною податковою службою України шляхом здійснення аналізу офіційних даних, отриманих з Реєстру платників податку на додану вартість, Єдиного банку даних про платників податків – юридичних осіб та Реєстру самозайнятих осіб, ЄРПН та інших баз даних ДПС.

8. Кількісні та якісні значення показників результативності акта

Аналіз показників проводився за результатами здійснення контролюючими органами контролю за правильністю дотримання відповідних норм Кодексу, моніторингу звернень, що надходили до ДПС, як платників податків, так і податкових органів, з питань, урегульованих постановою № 536.

Показник результативності	Періоди:							
	повторного відстеження		періодичного відстеження					
	станом на 01.01.2019 (2018 рік)	станом на 01.04.2019 (2019 рік)	станом на 01.01.2020 (2019 рік)	станом на 01.04.2020 (2020 рік)	станом на 01.01.2021 (2020 рік)	станом на 01.04.2021 (2021 рік)	станом на 01.01.2022 (2021 рік)	станом на 01.04.2022 (2022 рік)
Кількість зареєстрованих платників ПДВ, у т.ч.:	272 382	276 244	278 133	274 813	266 211	264 747	262 580	263 620
юридичних осіб	251 951	255 413	256 346	252 751	243 819	242 141	239 355	263 620
фізичних осіб – підприємців	20 431	20 831	21 787	22 062	22 392	22 606	23 225	23 288
Загальна сума збору ПДВ до Державного бюджету України (млн грн), в розрізі:	210 790,85	61 167,89	240 831,03	65 324,57	269 595,16	76 294,19	315 475,82	82 029,02
юридичних осіб	208 571,67	60 604,14	238 167,04	64 661,45	266 737,61	75 621,15	312 205,98	81 366,26
фізичних осіб – підприємців	2 219,18	563,75	2 663,99	663,12	2 857,55	673,05	3 269,84	662,76
Сума перерахованих на електронний рахунок суб'єктів господарювання – платників ПДВ зайво зарахованих до бюджету коштів (млн грн) у розрізі:	857,70	386,48	894,30	161,54	717,44	189,77	1 201,27	344,87
юридичних осіб	852,35	384,51	885,40	157,65	707,93	188,37	1 194,50	344,11
фізичних осіб – підприємців	5,35	1,97	8,91	3,89	9,50	1,40	6,77	0,75
Кількість податкових накладних/розрахунків коригування, зареєстрованих в ЄРПН, на суму перевищення (Σ _{Перевищ}) у Порядку, визначеному абзацом першим пункту 200 ¹ .9 статті 200 ¹ Кодексу	225 020*	757 527*	826 538*	888 636*	1 085 694*	1 162 745*	1 428 949*	1 739 719*
Сума ПДВ, зазначена в податкових накладних/розрахунках коригування, зареєстрованих в ЄРПН, на суму перевищення (Σ _{Перевищ}) у Порядку, визначеному абзацом першим пункту 200 ¹ .9 статті 200 ¹ Кодексу (млн грн)	1136,34*	4 462,28*	6 224,94*	6 969,59*	9 454,80*	10 696,72*	14 448,79*	15 917,61*

* Дані сформовано наростаючим підсумком

За результатами аналізу даних таблиці, за порівнювані періоди в межах періодичного відстеження постанови № 536 слід зазначити, що при зменшенні

кількості зареєстрованих платників податку спостерігається позитивна динаміка росту суми збору податку до державного бюджету України.

Так, у 2021 році порівняно з 2020 роком сума збору податку на додану вартість збільшилась на 45 880,66 млн грн, або на 17 відс., при зменшенні кількості зареєстрованих платників на 1 відс., порівняно з 2019 роком – на 74 644,79 млн грн, або на 31 відс., при зменшенні кількості зареєстрованих платників на 5 відс., а порівняно з 2018 роком (період повторного відстеження) – на 104 684,97 млн грн, або на 50 відс., при зменшенні кількості зареєстрованих платників на 5 відсотків.

Така тенденція щодо збільшення надходжень до державного бюджету прослідковується також у I кварталі 2022 року, а саме: станом на 01.04.2022 до державного бюджету надійшло 82 029,02 млн грн податку на додану вартість, що на 5 734,83 млн грн, або на 7 відс. більше, порівняно з I кварталом 2021 року, та на 16 704,45 млн грн., або на 25 відс. більше, порівняно з I кварталом 2020 року. Позитивна динаміка росту суми збору податку на додану вартість до державного бюджету України спостерігається також у I кварталі 2020 року, а саме: станом на 01.04.2020 до державного бюджету надійшло 65324,57 млн грн, що на 4 156,68 млн грн, або на 7 відс. більше, порівняно з I кварталом 2019 року (період повторного відстеження).

Станом на 01.01.2020 кількість зареєстрованих платників податку на додану вартість збільшилась порівняно з відповідним періодом минулого року (станом на 01.01.2019) (період повторного відстеження) на 5 751 платника, або на 2 відсотки. При цьому станом на 01.01.2022 кількість зареєстрованих платників податку зменшилась порівняно з відповідним періодом минулого року (станом на 01.01.2021) на 3 631 платника, або на 1 відсоток.

Водночас майже у півтора рази збільшилася сума коштів, повернутих ДПС суб'єктам господарювання – платникам податку на додану вартість на їхні електронні рахунки у зв'язку із зайвим перерахуванням до державного бюджету, а саме: у 2021 році вказана сума становила 1 202,27 млн грн (з них юридичним особам – 1 194,50 млн грн та фізичним особам – підприємцям – 6,77 млн грн), а за 2018 рік (період повторного відстеження) вказана сума становила 857,70 млн грн (з них юридичним особам – 852,35 млн грн, а фізичним особам – підприємцям – 5,35 млн гривень). Також збільшення вказаної суми в 1,7 разів спостерігається в порівнянні з 2020 роком – вказана сума становила 717,44 млн грн (з них юридичним особам – 707,93 млн грн, а фізичним особам – підприємцям – 9,50 млн гривень), та в 1,3 рази в порівнянні з 2019 роком – вказана сума становила 894,30 млн грн (з них юридичним особам – 885,40 млн грн, а фізичним особам – підприємцям 8,91 млн гривень).

Станом на 01.04.2022 платниками податку зареєстровано в ЄРПН 1 739 719 податкових накладних/розрахунків коригування на суму показника $\Sigma_{\text{Перевищ}}$ визначеної згідно з абзацом першим пункту 200¹.9 статті 200¹ Кодексу, у розмірі 15 917,61 млн грн, з них протягом I кварталу 2022

року – 310 770 податкових накладних/розрахунків коригування на суму ПДВ 1 468,82 млн гривень.

Отже, при зменшенні кількості зареєстрованих платників податку на додану вартість спостерігається позитивна динаміка збільшення сум податку, сплачених платниками до державного бюджету та позитивна динаміка реєстрації платниками податку податкових накладних/розрахунків коригування на суму показника $\Sigma_{\text{Перевищ}}$, визначеної згідно з абзацом першим пункту 200¹.9 статті 200¹ Кодексу.

Наведені показники слугуватимуть джерелом порівняльних даних для аналізу результативності постанови № 536 під час проведення періодичних відстежень надалі.

9. Оцінка результатів реалізації регуляторного акта та ступеня досягнення визначених цілей

Ураховуючи тенденцію збільшення надходжень сум податку на додану вартість до державного бюджету, врегулювання питання реєстрації платниками податку податкових накладних/розрахунків коригування на суму показника $\Sigma_{\text{Перевищ}}$, визначеної згідно з абзацом першим пункту 200¹.9 статті 200¹ Кодексу, та позитивну динаміку повернення з бюджету платникам податку на додану вартість зайво зарахованих на електронний рахунок коштів, зазначаємо, що рівень поінформованості суб'єктів господарювання, які зареєстровані платниками податку на додану вартість, щодо основних положень постанови № 536 та рівень дотримання її вимог є високими.

На підставі результатів періодичного відстеження результативності постанови № 536 можна зробити висновок про досягнення цілей, визначених нормами абзацу першого пункту 200¹.9 статті 200¹ Кодексу та постанови № 536, в частині врегулювання питань реєстрації платниками податку податкових накладних/розрахунків коригування на суму показника $\Sigma_{\text{Перевищ}}$, визначеної згідно з абзацом першим пункту 200¹.9 статті 200¹ Кодексу, та повернення з бюджету зайво зарахованих на електронний рахунок коштів.

З огляду на вказане, зміни, внесені постановою № 536 до Порядку електронного адміністрування податку на додану вартість, забезпечують ефективну взаємодію між контролюючими органами і платниками податку в частині електронного адміністрування податку на додану вартість.

Міністр фінансів України

Сергій МАРЧЕНКО